

Förskolan Stimmet

Huvudman:

Tyresö kommun

Förskolechef:

Therése Hultman

Kvalitetsgranskningen genomfördes:

Februari 2019 - april 2019

Kvalitetsgranskningen genomförd av:

Brittmari Dannelöv

kvalitetscontroller

brittmari.dannelov@tyreso.se

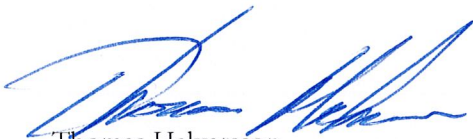
Robert Sirviö

kvalitetscontroller

robert.sirvio@tyreso.se

Granskningsrapporten godkänns och överlämnas till barn- och utbildningsförvaltningen för eventuella åtgärder med anledning av granskningen.

Tyresö den 15 april 2019

Thomas Halvarsson

Tf. chef kvalitetsenheten

thomas.halvarsson@tyreso.se

Innehållsförteckning

	Sammanfattning förskolan Stimmet	3
1	Bakgrund	4
2	Förskolans styrning	4
3	Syfte med granskningen	5
4	Metod	5
5	Verksamhetens förutsättningar	5
6	Säkerhet, hälsa och måltid	8
7	Normer och värden	9
8	Utveckling och lärande	10
9	Barns inflytande.....	17
10	Förskola och hem	17
11	Övergång och samverkan.....	18
12	Uppföljning, utvärdering och utveckling	19
13	Referenslista	21

Sammanfattning förskolan Stimmet

- ◆ Pedagogernas arbete med värdegrunden håller till stora delar en god kvalitet.
- ◆ Barnen ges goda möjligheter till delaktighet och inflytande i verksamheten.
- Ett utvecklingsområde är att hitta tid för den individuella reflektionen för förskollärare.
- Tillgången till material för rörelse och drama samt möjligheterna för barnen att arbeta med naturvetenskap och teknik behöver ses över.
- Den digitala lärmiljön behöver utvecklas så att barns möjligheter att få prova modern teknik ökar.
- Dokumentation av gruppens och det enskilda barnets lärande är ett utvecklingsområde.
- På förskolan finns en tydlig grundstruktur för det systematiska kvalitetsarbetet, men den behöver förankras i verksamheten.

Kvalitetsnivåer vid granskning är visualiserade genom färgsättning:

	Grön innebär en stark sida hos verksamheten och kan utgöra ett gott exempel för andra.
	Ljusgrön innebär att verksamheten till stora delar håller god kvalitet.
	Gul innebär att verksamheten har områden som kan utvecklas.
	Röd innebär att verksamheten uppvisar risker eller brister som behöver åtgärdas.

1 Bakgrund

Kommunen har tillsynsansvar enligt skollagen 26 kap. 4 § för fristående förskolor vars huvudman kommunen har godkänt enligt skollagen 2 kap. 5 §. Kommunstyrelsen i Tyresö kommun beslutar årligen om en granskningsplan för fristående och kommunal verksamhet. Enligt granskningsplanen ska såväl de fristående som de kommunala förskolorna i Tyresö kommun granskas (tillsyn när det gäller fristående förskolor) vart fjärde år. Tillsyn och kvalitetsgranskning utförs av kvalitetsenheten, som ingår i kommunstyrelseförvaltningen.

2 Förskolans styrning

2.1 Styrdokument

2.1.1 Nationella styrdokument

Skollagen (2010:800) innehåller bestämmelser om skolväsendet där förskolan ingår som en skolform. Enligt skollagens 1 kap. 8-9 §§ har alla barn i förskolan rätt till en likvärdig utbildning oavsett var i landet de bor eller i vilken förskola de går.

Diskrimineringslagen (2008:567) innehåller bestämmelser om barns rätt till en trygg och stimulerande miljö fri från diskriminering.

Språklagen (2009:600) syftar till att värna om det svenska språket och den språkliga mångfalden i förskolan samt det enskilda barnets tillgång till sitt modersmål.

Läroplanen för förskolan anger inriktningen på förskolans arbete och därmed också den förväntade kvalitetsutvecklingen i förskolan. *Förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande. Verksamheten ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn som deltar. Förskolan ska stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda en trygg omsorg. Verksamheten ska utgå från en helhetsyn på barnet och barnens behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. I samarbete med hemmen ska barnens utveckling till ansvarsökande människor och samhällsmedlemmar främjas.* Lpfö 98, reviderad 2016.

Skolverkets allmänna råd:

- Förskolan, reviderad 2016
- Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet
- Måluppfyllelse i förskolan

2.1.2 Lokala styrdokument

Tyresö kommuns styrprocess 2.0

Tyresö kommuns kvalitetsledningsmodell för verksamhetsutveckling

Kommunplan 2019-2022

Nämndplan BoU 2019

3 Syfte med granskningen

Syftet med kvalitetsgranskningen är att ge en nulägesbeskrivning av hur förskolan Stimmets arbetar för att uppnå målen för verksamheten utifrån nationella mål och krav som anges i nationella och lokala styrdokument. Stimmets förskola startade sin verksamhet våren 2017 och har tidigare inte blivit granskad.

4 Metod

Beskrivning av verksamheten utgår från kriterierna i en bedömningsmatris som är kopplade till läroplanen. Kriterierna inom respektive område återfinns i textrutor under vissa av rapportens rubriker. Både beskrivning och bedömning baserar sig på:

- dokumentgranskning, se referenslista i slutet av rapporten
- observationer av verksamheten
- intervjuer med förskolechef, förskollärare och/eller avdelningsansvariga pedagoger
- analys av enkät till pedagoger.

Förskolechefen har haft möjlighet att faktagranska innehållet i rapporten.

Granskningsrapporten lämnas över till barn- och utbildningsförvaltningen, som avgör om åtgärder behöver vidtas. Rapporten presenteras för barn- och utbildningsnämnden och därefter publiceras den på www.tyreso.se.

5 Verksamhetens förutsättningar

Här beskrivs de förutsättningar som verksamheten har i förhållande till förskolans uppdrag enligt gällande styrdokument.

5.1 Förskolans organisation

På den kommunala förskolan Stimmets finns fyra avdelningar med totalt 58 inskrivna barn.

Förskolan är organiserad i fyra arbetslag.

Stimmets är en jourförskola vilket betyder att vårdnadshavare erbjuds förskola utanför den ordinarie ramtiden för Tyresös kommunala förskolor. Se texten om ramtider på sidan 8. När förskolan startade bemannades förskolan med ordinarie pedagoger vilket visade sig vara en utmaning för schemalagningen. Numera anställs vikarier när det finns behov av omsorg på jourtiderna.

Avdelningar	Ålder	Antal barn	Antal pedagoger (Andel årsarbetande inom parentes)	Andel årsarbetande förskollärare
Garbo	1-2	12	3 (2,85)	1,0
Mozart	1-2	13	3 (2,85)	1,0
Picasso	2-4	16	3 (2,85)	1,0
Beskow	3-5	17	3,0	1,0
Summa		58	12 (11,55)	4,0

Resurser

På förskolan arbetar 12 pedagoger (11,55 årsarbetare) varav fyra är förskollärare (4,0 årsarbetare). Alla förskollärare har förskollärlärligitation. Samtliga barnskötare utom en är utbildade. På förskolan köps en extern vaktmästartjänst in fyra timmar i veckan.

Nyckeltal

Nedan redovisas förskolans nyckeltal vid tillfället för granskningen.

Förskolan Stimmet februari 2019.	
Statistik	Antal barn: 58
Antal barn per årsarbetare	5,0
Antal barn per årsarbetande legitimerade förskollärare	14,5

Huvudman

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

2 kap 8 § skollagen (2010:800)

Tyresö kommun är huvudman för förskolan Stimmet.

Förskolechef

Det pedagogiska arbetet vid en förskoleenhet ska enligt skollagen ledas och samordnas av en förskolechef som särskilt ska verka för att utbildningen utvecklas. 2 kap. 9 § skollagen (2010:800)

Som förskolechef får bara den anställas som genom utbildning och erfarenhet har pedagogisk insikt.

2 kap.11 § skollagen (2010:800)

Ett aktivt och nära ledarskap skapar goda förutsättningar för att utveckla verksamheten mot de nationella målen.

Förskolechefens kunskaper om det dagliga arbetet är viktigt för att kunna kommunicera med medarbetarna kring mål och visioner för verksamheten, fånga upp sådant som behöver utvecklas och föra en dialog om lärandemiljön.

Skolverkets allmänna råd för förskolan

Huvudmannen har anställt en förskolechef som är utbildad förskollärare. Hon har också en pedagogistautbildning via Reggio Emilia Institutet vid Stockholms universitet.¹ Förskolechefen genomgår för närvarande den statliga rektorsutbildningen. Hon tillträdde sin befattning i februari 2017.

Förskolan Stimmets profil är utforskandets pedagogik. Med det menar förskolechefen att pedagogernas arbete med barnen har utgångspunkt i barnens intressen och ett fokus på utforskandet i lärandesituationerna.

Förskolechefen berättade att hon just nu arbetar med att starta en ledningsgrupp på förskolan. Syftet med ledningsgruppen är att leda den pedagogiska utvecklingen framåt och öka likvärdigheten mellan avdelningarna.

Förskolechefen leder pedagogerna i deras arbete bland annat genom ett pedagogiskt café för medarbetarna en gång i veckan. Detta är ett forum där pedagogerna möts över avdelningsgränserna för att diskutera pedagogiska frågor med fokus på miljöer, material och pedagogisk dokumentation. Varje grupp består av en pedagog från varje avdelning. Förskollärarna bildar en egen grupp. Varje grupp träffas en gång i månaden.

Förskolläraren

Förskolläraren har enligt läroplanen ett särskilt och övergripande ansvar för kvaliteten i verksamheten och att den kontinuerligt utvecklas. I ansvaret ingår att tillsammans med övriga pedagoger i arbetslaget arbeta för att ge barnens förutsättningar att utvecklas i riktning mot läroplanens strävansmål. Läroplan för förskolan, reviderad 2016.

På det pedagogiska caféet har förskollärarna möjlighet att samverka över avdelningarna kring förskollärarnas särskilda ansvar. Tid för egen reflektionstid för förskollärarna har inte gått att få in i schemat på grund av en hög barnnärvaro som kräver närvarande pedagoger från öppning till stängning. Förskolechefen och pedagogerna arbetar för att hitta en lösning på frågan.

Arbetslaget

På förskolan finns rutiner och en organisatorisk struktur för den dagliga verksamheten och projektarbetets utformning. Pedagogerna har olika ansvarsområden fördelade mellan sig och ett samarbete mellan avdelningarna ger stöd för verksamheten vid pedagogers frånvaro.

¹ En pedagogista arbetar för estetiska lärandeprocesser i förskolan och utgår från synsättet om ett rikt och kompetent barn. Pedagogistan kan fungera som verksamhetsutvecklare, mentor, handledare och representant för den pedagogiska verksamheten.

Erfarenhetsutbyte av projektarbetena mellan förskolans avdelningar sker på det pedagogiska caféet en gång i månaden. Någon planering mellan avdelningarna sker inte.

Varannan vecka har arbetslaget tid för gemensam reflektion med fokus på projekten, den pedagogiska dokumentationen och barngruppen. Det man kommer fram till dokumenteras i ett reflektionsprotokoll. Förskolechefen deltar i avdelningsreflektionerna utifrån behov och möjlighet.

På grund av schematekniska svårigheter (som även beskrivs under förskollärarna ovan) har barnskötarna inte någon egen reflektionstid inlagd i schemat.

5.2 Öppettider – tillgänglighet utifrån vårdnadshavares behov

Stimmets förskola erbjuder, utöver ordinarie öppettider 06:30-18:30, verksamhet på jourtid mellan 05:00-22:00. Vid APT en gång i månaden stänger förskolan 16:00. Pedagogerna har fem planeringsdagar per år och samverkar med andra kommunala förskolor för att tillgodose behovet av omsorg vid dessa tillfällen. Förskolan erbjuder alternativ omsorg då verksamheten har stängt vid APT. Förskolan håller öppet under sommarsemestrarna.

5.3 Bedömning

Ett utvecklingsområde är att hitta tid för den individuella reflektionen för förskollärare.

6 Säkerhet, hälsa och måltid

Huvudmannen och förskolechefen bör se till att förskolans lokaler och utemiljöer är utvecklande, hälsosamma, och säkra samt att det finns fungerande rutiner för att säkerställa en hälsosam och säker miljö för alla barn, samt se till att det i förskolan serveras varierade och näringsriktiga måltider jämt fördelade under dagen.

Skolverkets allmänna råd

På förskolan finns rutiner för anmälningsplikt vid misstanke om att ett barn far illa och information till pedagoger om tystnadsplikten. Vid tillfället för granskningen kunde utdrag från polisens belastningsregister uppvisas för all personal.

Förskolans pedagoger deltar i kommunens brandskyddsutbildning. Barnskyddsround genomförs en gång per termin, senast i november 2018. Brandskyddspärmar finns på varje avdelning. Vart tredje år genomförs utbildning i hjärt- och lungräddning och senast genomförda utbildning för all personal på

enheten var i februari 2018. På förskolan finns handlingsplaner för kris. Förskolechefen skriver barnkonsekvensanalyser² när barngrupperna förändras.

Förskolan har ett mottagningskök. Maten hämtas från tillagningsköket på den närbelägna Stimmets skola. På förskolan arbetar ett måltidsbiträde som tillhör måltidsservice. I hennes uppdrag ingår att förbereda för och hämta lunchen från Stimmets grundskola, servera mellanmål, diska och göra beställningar. För servering av frukost ansvarar förskolans pedagoger.

6.1 Bedömning

Arbetet med säkerhet, hälsa och måltider är fungerande.

7 Normer och värden

Förskolans värdegrundsuppdrag anges i skollagen och förskolans läroplan. I läroplanen framgår det att förskolan aktivt och medvetet ska påverka och stimulera barnen att utveckla förståelse för vårt samhälles gemensamma demokratiska värderingar och efter hand omfatta dem.

Bedömningskriterium:

Det finns ett gott förhållningssätt och bemötande som ger ett arbetsklimat som bidrar till att skapa lugn och trygghet som gynnar barnens lärande.

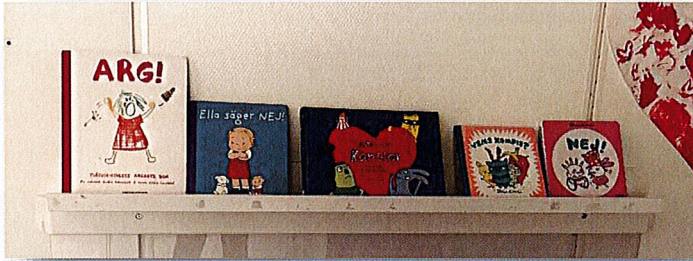
Pedagogerna är goda förebilder och ger barnen förhandsinformation om kommande aktiviteter. Detta bidrar till att skapa lugn och trygghet.

Pedagogernas goda förhållningssätt bidrog till barnens trygghet och ett gott arbetsklimat. De lyssnade, ställde frågor och visade ett vänligt och lugnt bemötande gentemot barnen i konfliktsituationer och de var närvarande i barnens aktiviteter och vägledde dem. Barnen var trygga i övergången mellan olika aktiviteter.

² Syftet med en barnkonsekvensanalys är att säkerställa att barns rättigheter finns med i beslursfattandet inom en verksamhet.

Bedömningskriterium:

Pedagogerna använder medvetna metoder och rutiner i arbetet med värdegrunden.

I projektet känslor och kompisskap används exempelvis böcker för att tydliggöra området för barnen.

Exempel på metoder som pedagogerna använder för att öka barnens medvetenhet inom värdegrundsområdet är samtal kring känslkort, läsa böcker om känslor och kompisskap samt tillverka kompisolar. Pedagogerna berättade att de har arbetat mycket med värdegrunden och gruppstärkande övningar. I konflikter mellan barnen går de in och ger stöd och vägledning. De arbetar med integriteten och att säga stopp genom att använda stopphanden. De gestaltar även konflikter med hjälp av dockor och djur. Babblarna är ett språkpedagogiskt material som även omfattar värdegrundsfrågor och används på alla förskolans avdelningar.

Barnen ritar självporträtt och reflekterar med pedagogerna kring hur de ser på sig själva. På avdelningarna finns speglar uppsatta på barnens höjd som ett stöd för reflekterandet.

Barnen delas regelbundet in i mindre grupper för att ge barnen trygghet och trivsel i leken och lärandet. Vid våra besök kunde vi se barn som samarbetade och hjälpte varandra, det rådde ett gott samarbetsklimat mellan barnen.

7.1 Bedömning

Pedagogernas arbete med värdegrunden håller till stora delar en god kvalitet.

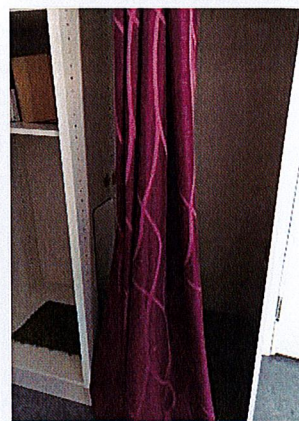
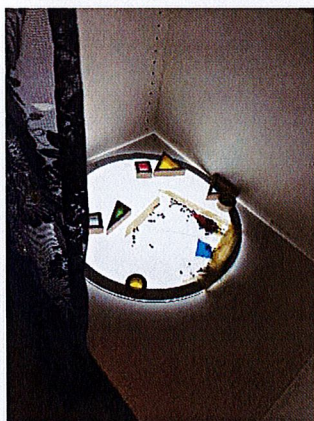
8 Utveckling och lärande

I läroplanen anges att förskolan ska erbjuda barnen en god pedagogisk verksamhet, där omsorg, fostran och lärande bildar en helhet samt att miljön ska vara öppen, innehållsrik och inbjudande. Verksamheten ska främja leken, kreativiteten och det lustfyllda lärandet samt ta tillvara och stärka barnets intresse för att lära och att erövra nya erfarenheter, kunskaper och färdigheter. Skolverkets allmänna råd.

Inomhusmiljön:

Bedömningskriterier:

Inomhusmiljön stimulerar barns leklust och inspirerar till ett utforskande arbetssätt. Barnen har tillgång till ett varierat och formbart material som stimulerar till både lek och lärande inom läroplanens olika målområden.

Ett krypin för lek, vila och avskildhet är värdefullt och viktigt för barnen på förskolan och finns på de yngre barnens avdelningar. På den vänstra bilden finns ett ljusbord med material och former, på mitten bilden leder tassarna till två djungelkrypin och på högra bilden kan man dra för skynket och se sig själv i en spegel. Spegelns syfte är att barnen ska kunna se sig själv för att kunna reflektera kring känslor, minner och sitt jag.

Den pedagogiska miljön på förskolan förändras utifrån barnens åldrar och intressen. Pedagogerna har gemensamt planerat för inköp av leksaker och material till förskolans pedagogiska miljöer.

Av de intervjuer som genomförts med pedagoger och förskolechef framkommer att det finns behov av mer material inom området teknik och naturvetenskap, samt en önskan hos pedagogerna om att utöka sina kunskaper kring hur man arbetar med barnen för att stimulera till lek och lärande inom området.

På avdelningarna finns hemvård för lek och samspel, läshörnor och bygghörnor. Traditionellt material såsom pussel, spel, lego och duplo finns tillgängligt för barnen. Barnen erbjuds också möjlighet till olika skapande aktiviteter.

Miljön inomhus är stimulerande och stödjande för barnens utveckling och lärande. Den är kopplad till läroplanens olika målområden. Materialet är i huvudsak tillgängligt för barnen och de kunde själva plocka fram det. Visst material finns på hyllor som barnen inte kunde nå men var visuellt synligt för

barnen som kunde peka och säga vad de ville leka med. Vi kunde se barn som plockade undan och sorterade materialet efter användning.

Utomhusmiljön:

Bedömningskriterium:

Utomhusmiljön, både kring förskolan och i den kringliggande naturen, ses som förskolans pedagogiska rum och ger möjligheter till lek och lärande.

Förskolans utomhusmiljö består av en stor gård som ligger i en skogsdunge i anslutning till en mindre gård. Den mindre gården används till största delen som en sluss för barnen vid ut- och ingång. Båda gårdarna är inhägnade.

Sedan starten för två år sedan har förskolechefen och pedagogerna arbetat med att utveckla den pedagogiska miljön utomhus. Eftersom förskolan saknar uteförråd förvaras uteleksaker inne och tas ut av pedagogerna. Hinder för att utveckla en permanent stimulerande pedagogisk miljö ute är att förskolans lilla gård ska kunna snöröjas och får då inte innehålla fasta lekredskap. Förskolebyggnaden består av tillfälliga moduler och att fasta material på förskolans väggar är därför inte möjligt.

Gårdarna är i behov av solskydd för att ge barnen möjlighet till skugga under årets varma dagar. Förskolechefen berättade att solskydd är beställt och kommer att uppföras ovanför sandlådan på den gård barnen till största delen använder för utevistelse.

Verksamhet:

Bedömningskriterium:

Det finns ett genomtänkt och sammanhängande temainriktat arbetssätt där barns lärande kan bli mångsidigt och där de kan få ta del av läroplanens olika målområden.

Bilderna visar dokumentation kring arbetet med närmiljön som är det övergripande temat på förskolan. På den aktuella avdelningen sjöng barnen flera sånger spontant, en av de populära sångerna som barnen sjöng var Tyresövisan. På bilden till höger har barnen ritat en karta över Tyresö och satt upp bilder på olika byggnader som de gått och tittat på.

Förskolans övergripande tema är ”Jag och min närmiljö”. Avdelningarna arbetar med olika projekt inom temat. Vid projektarbetena delas barnen in i grupper om fem barn där några grupper är inne och några går ut för att skapa en gynnsam inlärningssituation.

Pedagogerna berättade att projekten finns med i verksamheten hela dagarna genom att barnen även i den fria leken inspireras av projekten.

Vi observerade en samling där pedagogen reflekterade tillsammans med barnen. Hon visade bilder på barnens husbyggen av tandpetare och kikärter. Pedagogen utmanade barnen i samtalet och reflektionerna innehöll kopplingar till matematik, teknik och skapande.

Bedömningskriterier:

Verksamhetens innehåll organiseras så att sammansättningen av barngrupperna skapar förutsättningar för att följa barn och deras lärande. En planerad och organiserad verksamhet är viktigt för att ge barnen uppmärksamhet och skapa en god lärmiljö.

På förskolan finns rutiner och en organisatorisk struktur för den dagliga verksamheten och projektarbetets utformning. Barnen delas regelbundet in i mindre grupper vilket underlättar för pedagogerna att följa och utmana barnen i deras lärande. I den fria leken varierar gruppernas sammansättning.

Bedömningskriterium:

Verksamhetens aktiviteter stimulerar till både lek och lärande inom läroplanens olika målområden. IKT integreras i verksamheten.

Barnen använder lärplatta och QR-koder³ för att lyssna på sagor, ramsor och sånger i övrigt framgick inte om modern teknik integrerades i barns läroprocesser.

I kvalitetsenhetens enkät tillfrågades pedagogerna hur de bedömer barnens möjligheter till en digital lärmiljö på förskolan. Pedagogerna gavs möjligheten att välja mellan olika svarsalternativ (mycket bra,

³ QR-kod, från engelskans Quick Response, är en sorts tvådimensionell kod för optisk avläsning.

ganska bra, ganska dåligt, mycket dåligt, vet ej). 11 procent svarade mycket bra, 67 procent svarade ganska bra och 11 procent ganska dåligt. 11 procent angav att de inte visste.

På förskolans avdelningar är läroplansområdet matematik synligt och tillgängligt för barnen i form av material och bilder. Aktiviteter inom ämnesområdena språk och skapande möjliggjordes genom att de integrerades såväl i pedagogledda aktiviteter som i barnens fria lek.

På bilden visas ett exempel på en avdelning för yngre barn hur matematiken har synliggjorts på ett sätt som stimulerar leken och utforskandet.

8.1 Dokumentation av barns lärande

För att stödja och utmana barn i deras lärande behövs kunskap om varje barns erfarenheter, kunnande och delaktighet samt inflytande över och intresse för de olika målområdena. Det behövs också kunskap om hur barns utforskande, frågor, erfarenheter och engagemang tas tillvara i verksamheten, hur deras kunnande förändras samt när de upplever verksamheten som intressant, rolig och meningsfull. Läroplan för förskolan Lpfö 98, rev. 2016

Bedömningskriterier:

Barngruppens och det enskilda barnets lärande och utveckling dokumenteras och följs upp. Barnen får reflektera över det egna lärande och görs delaktiga i dokumentationsarbetet.

Pedagogerna dokumenterar projekten i en PowerPoint-mall som till största delen visar vad barnen gör och vad de säger. Vilken effekt arbetet i projektet gett för barnens lärande synliggörs inte. På varje avdelning finns en bestämd plats på väggen för dokumentation av projekt. Väggdokumentationerna blir till stor del en utställning av barnens alster där lärandet som förekommit inte har tydliggjorts. Vad och hur mycket som finns dokumenterat skiljer sig åt mellan avdelningarna.

Vissa avdelningar har börjat dokumentera projekten i Vklass⁴. De flesta dokumentationer beskriver barnens görande och behöver utvecklas till att även beskriva barnens lärande. Vklass togs i bruk under hösten 2018 och pedagogerna berättar att de behöver träna sig i att dokumentera i verktyget.

⁴ Vklass är en gemensam digital lärplattform för Tyresös kommunala förskolor.

I intervjuer med pedagoger och förskolechef framkommer att det har funnits olika dokument för dokumentationsarbetet under de två år som förskolan haft verksamhet. Pedagogerna berättade att de har känt sig osäkra kring hur de ska dokumentera lärandet. Till största delen har foton och anteckningar gjorts men man har brustit i att reflektera kring det som dokumenterats. För att en dokumentation ska bli pedagogisk krävs ett reflekterande från pedagogerna både enskilt, tillsammans med varandra och tillsammans med barnen. Under kvalitetsgranskningen påbörjar förskolans pedagoger och förskolechef ett utvecklingsarbete som handlar om pedagogisk dokumentation och hur man ska få fatt i det enskilda barnets och barngruppens lärande samt att göra barnen delaktiga i dokumentationsarbetet.

I ett nyligen framtaget gemensamt reflektionsunderlag är det tänkt att pedagogerna ska dokumentera vilka upptäckter barnen gjort och utifrån deras intressen planera hur de ska arbeta vidare med barnen och vad som behöver förberedas. Pedagogerna berättade i intervjun att de behöver utveckla sin förmåga att använda reflektionsunderlaget.

Bilder som tas i samband med aktiviteter kan direkt överföras i Vklass. Eftersom varje avdelning endast har en Ipad begränsas pedagogerna möjligheter att dokumentera barnens lärande.

8.2 Barn i behov av särskilt stöd

Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska ges det stöd som deras speciella behov kräver. 8 kap. 9 § skollagen

I kvalitetsenhetens enkät tillfrågades pedagogerna hur de bedömer förskolans arbete med barn i behov av särskilt stöd. Pedagogerna gavs möjligheten att välja mellan olika svarsalternativ (mycket bra, ganska bra, ganska dåligt, mycket dåligt, vet ej). 56 procent av pedagogerna valde alternativet att förskolans arbete med barn i behov av särskilt stöd fungerar mycket bra, 44 procent svarar att det fungerar ganska bra och 11 procent att det fungerar ganska dåligt.

Det finns skriftliga rutiner som beskriver hur pedagogerna ska arbeta med barn i behov av särskilt stöd. Även ett underlag för pedagogisk kartläggning finns framtagen. Dokumenten omfattar viktiga delar som att barnen inkluderas i verksamheten, föräldrarna görs delaktiga i stödinsatsernas utformning, pedagogerna erbjuds handledning, stödinsatserna följs upp systematiskt och detta dokumenteras.

Vid besöken använde pedagogerna TAKK-tecken⁵ till viss del och vi kunde se att stöd i socialt samspel gavs i stor utsträckning.

8.3 Barn med annat modersmål än svenska

Förskolan ska medverka till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål. 8 kap. 10 § skollagen

Cirka 50 procent av barnen på förskolan har annat modersmål än svenska. I kvalitetsenhetens enkät tillfrågades pedagogerna hur de bedömer förskolans pedagogiska arbete med andra modersmål än svenska. Pedagogerna gavs möjligheten att välja mellan olika svarsalternativ (mycket bra, ganska bra, ganska dåligt, mycket dåligt, vet ej). 67 procent av pedagogerna valde alternativet att förskolans pedagogiska arbete med annat modersmål än svenska fungerar ganska bra, 22 procent att det fungerar ganska dåligt och 11 procent vet inte hur de ska bedöma arbetet med området. I intervjun med pedagogerna berättade de att de känner sig säkra i arbetet med barnen. Svårigheterna uppstår i det muntliga samtalet med vårdnadshavarna och handlar om hur de ska kunna ge dem daglig information på bästa sätt.

Förskolan har skriftliga rutiner för hur pedagogerna ska arbeta med barn som har ett annat modersmål än svenska. Pedagogerna använder appar och böcker för arbetet. Vårdnadshavarnas språkkunskaper tas tillvara genom att de uppmuntras att delge ramsor och sånger på hemspråken.

Barnens olika språk uppmärksammades på en samling genom att barnen räknade och benämnde frukter på de olika språken. Barnen hade fått rita ”sina” länders flaggor, som satts upp på väggen. Ordet ”hej” fanns också skrivet på barnens olika språk.

8.4 Bedömning

Tillgången till material för rörelse och drama samt möjligheterna för barnen att arbeta med naturvetenskap och teknik behöver ses över.

Den digitala lärmiljön behöver utvecklas så att barns möjligheter att få prova modern teknik ökar.

Dokumentation av gruppens och det enskilda barnets lärande är ett utvecklingsområde.

⁵ TAKK-tecken – Tecken som alternativ och kompletterande kommunikation.

9 Barns inflytande

Bedömningskriterier:

Barnen görs delaktiga och har inflytande i planering av verksamheten, dess material och utformning av lärmiljön. Barn tar eget ansvar för miljön.

Genom att observera barnen i leken ser pedagogerna vilka intressen barnen har och var de leker, vilka miljöer som tilltalar dem. Pedagogerna berättade att de på detta sätt kan stödja barnens utveckling genom att utifrån resultatet av observationerna utveckla mötesplatser och tillföra utvecklande och stimulerande material.

Observationerna visade att pedagogerna lyssnade in barnen och vägledde dem samt skapade delaktighet genom att tillgodose de önskemål barnen hade. Observationerna visade också att barnen visste var materialet fanns placerat och kunde därmed även ta ansvar för materialet och miljön.

Enkäten till pedagogerna visar att barnen till stor del får ge uttryck för sina tankar, åsikter och intressen på förskolan och att pedagogerna tillvaratar dessa i planeringen av verksamheten.

Ett barnråd har nyligen startats upp. Förskolechefen och en förskollärare ansvarar och två barn per avdelning deltar. Syftet med barnrådet är att barnen ska få ett reellt inflytande i verksamheten. Förskolechefen skriver minnesanteckningar och delger avdelningarna för att alla barn på förskolan ska få ta del av mötets innehåll och resultat.

9.1 Bedömning

Barnen ges goda möjligheter till delaktighet och inflytande i verksamheten.

10 Förskola och hem

Förskolan ska komplettera hemmet genom att skapa bästa möjliga förutsättningar för att varje barn ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt. Vårdnadshavarna ska ha möjlighet att inom ramen för de nationella målen vara med och påverka verksamheten i förskolan. Läroplan för förskolan Lpfö 98, rev. 2016

Bedömningskriterier:

Det finns fungerande former och rutiner för samarbete med hemmet. Föräldrar får information om förskolans mål och sätt att arbeta. Föräldrar har möjlighet till inflytande i förskolans verksamhet.

Förskolan har rutiner för samverkan med vårdnadshavarna. Utvecklingssamtal erbjuds en gång per termin och föräldramöte en gång per år. Förskolechefen bjuder in vårdnadshavarna till öppna forum för samverkan två gånger per termin i form av ett frukostmöte.

Förskolechefen skriver informationsbrev till vårdnadshavarna en gång i månaden. Pedagogerna skriver månadsbrev. Breven läggs upp i Vklass. Pedagogerna berättade att vårdnadshavarna har svårt att ta till sig informationen i Vklass och att lägga in barnens scheman.

Förskolan har en föräldraaktiv inskolning och de delges ett informationsblad om detta vid inskolningen.

Under perioden för kvalitetsgranskningen genomfördes kommunens CMA-enkät. Vid tillfället för rapportens redovisning har inte resultatet från CMA-enkäten redovisats. Därför görs inte några redovisningar av vårdnadshavarnas synpunkter i rapporten.⁶

10.1 Inkomna synpunkter från medborgare (föräldrar)

I kommunens synpunktshantering finns sedan ett år tillbaka inga synpunkter registrerade som har koppling till pedagogisk miljö eller bemötande från personal på förskolan. Synpunkter på barnsäkerheten har inte heller inkommit.

10.2 Bedömning

Förskolans samverkan med hemmen är fungerande.

11 Övergång och samverkan

Förskolan ska samverka på ett förtroendefullt sätt med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att stödja barnets utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv. Läroplan för förskolan, Lpfö 98, rev 2016

Bedömningskriterium:

Det finns tydliga rutiner för samarbetet kring övergång mellan förskola och mottagande förskoleklass.

Tyresö kommun har riktlinjer för övergång från förskola till förskoleklass. Dessa följs av förskolan.

⁶ Kvalitetsenheten valde att inte skicka ut någon egen enkätundersökning till vårdnadshavarna, då det tidigare visat sig att svarsfrekvens blivit låg, när båda enkäterna skickats ut samtidigt.

12 Uppföljning, utvärdering och utveckling

Huvudmannanivå

Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. 4 kap. 3 § skollagen.

Enhetsnivå

Sådan planering, uppföljning och utveckling av utbildningen som anges i 3 § ska genomföras även på förskole- och skolenhetsnivå. 4 kap. 4 § skollagen.

Förskolans kvalitet ska kontinuerligt och systematiskt dokumenteras, följas upp, utvärderas och utvecklas. Läroplan för förskolan, Lpfö 98, rev 2016

Förskolechefen har ansvaret för förskolans kvalitet och har därvid, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att bland annat systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp, utvärdera och utveckla verksamheten. Skolverkets allmänna råd

Bedömningskriterier:

Faserna i det systematiska utvecklingsarbetet bildar en helhet. Det går tydligt att se att resultaten från uppföljningar och utvärderingar används för att utveckla verksamheten. På förskolan finns en tydlig grundstruktur för det systematiska kvalitetsarbetet.

Förskolan har en årsplan för det systematiska kvalitetsarbetet. Fem planeringsdagar finns inlagda. Planeringsdagarna innehåller tid för planering, utvärdering, analys och val av utvecklingsområden. Två dagar i maj/juni används för att utvärdera verksamhetsåret och utifrån resultatet påbörjas planen för kommande verksamhetsår. I augusti/september fortsätter planeringen av verksamheten. På APT i december genomförs en halvårsutvärdering.

Förskolechefen har startat upp ett systematiskt kvalitetsarbete på förskolan genom att tydliggöra vilka mål verksamheten har att förhålla sig till utifrån de nationella målen och nämndmålen.

Förskolechefen och pedagogerna har följt upp och utvärderat verksamheten och resultaten har legat till grund för nya mål. Även resultaten från enkäten till vårdnadshavarna har tagits i beaktande vid utformandet av förskolans mål.

Gemensamma mallar och dokument finns i en gemensam digital mapp som förskolechefen nyligen gjort i ordning. De gemensamma mallarna och underlagen för det systematiska kvalitetsarbetet är under utveckling. Det finns behov av kompetensutveckling hos pedagogerna för arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet.

I förskolans enhetsplan har förskolechefen lagt in aktiviteter som är kopplade till de målområden i läroplanen som omfattas av nämndmålen.

På avdelningarna genomför pedagogerna arbetet med projekt och övrig verksamhet utifrån uppsatta mål för verksamheten. Pedagogerna reflekterar kring veckans projektarbete varannan vecka. I ett reflektionsdokument dokumenterar pedagogerna arbetet med barnen samt hur man ska utveckla aktiviteterna i projektet.

Kompetensutveckling

Bedömningskriterium:

Pedagogernas kompetensutveckling utgår från behov och resultaten i det systematiska utvecklingsarbetet.

Pedagogerna får kompetensutveckling utifrån de behov som finns i verksamheten. Under 2018 har fortbildningsinsatserna handlat om Vklass, barn i behov av särskilt stöd, svenska som andraspråk och TAKK tecken. Pedagogerna deltar också i kommunens fortbildningsforum.

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Förskolan har en plan mot kränkande behandling och diskriminering med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Planen som revideras varje år ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året (skollagen 6 kap. 8§).

På förskolan finns en plan mot diskriminering och kränkande behandling daterad 2018/19.

12.1 Bedömning

På förskolan finns en tydlig grundstruktur för det systematiska kvalitetsarbetet, men den behöver förankras i verksamheten.

Pedagogerna erbjuds kompetensutveckling utifrån verksamhetens behov.

13 Referenslista

Kvalitetsenheten har tagit del av följande dokument från verksamheten:

Barn med flera språk i förskolan
Barnkonsekvensanalys
Barn som försvinner från förskolan
Bokprojektet
Checklista introduktion förskolan Stimmets
Dokumentation
Enhetsplan Stimmets förskola 2018
Egenrapportering
En förskola i ständig utveckling. En förskola för var och en
Handlingsplaner vid kris
Inskolningsschema
Mozarts månadsbrev
Mall utvecklingssamtal
Måldokument
Om ett barn blir allvarligt sjuk/råkar ut för en olycka
Pedagogisk dokumentation
Pedagogisk kartläggning för barn på Stimmets förskola
Pedagogiskt år
Pedagogisk årsplan
Plan mot diskriminering och kränkande behandling
Praktiska åtgärder vid utflykter
Reflektionsdokument
Rutiner kring barn med behov av särskilt stöd
Stimmets-info
Synpunktshantering Stimmets förskola
Verksamhets- och enhetsplan 2019
Vårt projekt och läroplanen
Vårt projekt och värdegrunden
Årshjul – Pedagogiskt
Årshjul – Verksamheten